

РЕШЕНИЕ

№ 5989

гр. София, 19.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 14.07.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **583** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба с вх. № 1314/17.01.2022 г. по описа на АССГ на Х. Б. М., от [населено място], чрез адвокат С. П. срещу Решение № 2153-21- 305/16.12.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/1 от 03.09.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

Жалбоподателят счита, че решението на директора на ТП на НОИ - С. град е постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби, в несъответствие с целта на закона и необоснованост, като моли да бъде отменено. Твърди, че с разпореждане от 03.09.2021 г. му е отпусната пенсия, но не от датата на придобиване на правото на пенсия, а от датата на подаване па заявлението. След това същото е било обжалвано от него, като с процесното решение административният орган правилно е констатирал, че е придобил право на пенсия за ОСВ по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО на 19.07.2020 г., като безспорно обстоятелство.

Излага доводи, че към датата на придобиване на правото 19.07.2020г. е получавал всеки месец пенсията си и няма как да е подал ново заявление, тъй като същото ще

бъде оставено без уважение, поради това че е получавал пенсия. Твърди, че не е имал правен интерес да подаде заявление през посочения 2-месечен срок. Според него разпореждането от 30.07.2021 г. представлява правопогасяващ юридически факт и от датата на неговото влизане в сила за него възниква потестативно право да поиска отпускане на пенсия, което е направил. Жалбоподаателят заявява, че пенсионният орган грешно е тълкувал и приложил относимата нормативна уредба относно придобиване и упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст. На следващо място, излага твърдение, че длъжностното лице по пенсионно осигуряване е било задължено при разглеждане на заявлението за отпускане на пенсия да извърши пълна и комплексна проверка дали са налице условията, като обхване и изясняването на въпроса дали данните, подавани от някой осигурител не са заличени. Обстоятелство, което е релевантно за правилното изчисляване на трудовия стаж.

Заявява също, че не може да носи вина, че пенсионният орган не е извършил проверка и вина за това носи единствено и само пенсионния орган.

Моли съда да отмени Решение № 2153-21-305/16.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. град и реши спора по същество, като му бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 19.07.2020 г.

В хода на съдебното производство жалбоподателя, редовно призован не се явява лично, представлява се от процесуалния му представител адв. П., който поддържа жалба и моли да се уважи. Претендира сторените по делото съдебно - деловодни разности.

Ответната страна -директорът на ТП на НОИ, редовно призован, се представлява от юрк. И., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Прави възражение за прекомерност на претендираното от оспорващия адвокатско възнаграждение.

СГП-редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление № 2113-21-10375 от 02.12.2019 г. Х. М. е поискал лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Към заявлението е представил документи по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, необходими за преценка на претендираното право на пенсия.

С Разпореждане № [ЕГН]/2 от 09.12.2019 г. на Х. Б. М. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ по чл. 68 ал. 1,2 от КСО, считано от 08.11.2019 г.

По повод на осъществен последващ контрол от контролните органи на ТП на НОИ - С. -град, чрез извършена проверка по разходите на ДОО на осигурителя „Готов” ЕООД, ЕИК[ЕИК], приключила с издаване на задължителни предписания за заличаване на данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО се установява, че данните за осигуряване, неоснователно подадени от посоченото дружество за периода

13.03.2017г. - 23.03.2017 г. на жалбоподателя са заличени и не следва да се зачитат за осигурителен стаж за право на пенсия, така също и периода, през който е получавал парично обезщетение за безработица, въз основа на данните подадени от този осигурител.

Предвид новите доказателства е извършена нова преценка на право на пенсия на Х. Б. М. към датата на депозираното заявление от 02.12.2019 г. и след като е установено, че към тази дата същият не отговаря на изискванията на чл. 68, ал.1, 2 от КСО е постановено Разпореждане № [ЕГН]/268 от 30.07.2021 г., с което е отменено Разпореждане № [ЕГН]/1 от 09.12.2019 г. за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, отказано е отпускане на такава лична пенсия и е постановено надвзетата пенсия да се събере от лицето Х. Б. М., съгласно чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО.

Срещу издаденото разпореждане е депозирана жалба вх. № 2175-21-953 от 26.08.2021 г. представляваща по същество искане на Х. Б. М. за нова преценка на правото на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по условията на чл. 68 ал. 1-2 от КСО с допълнително положен от него стаж до дата - 26.08.2021 г. Видно от съдържанието лицето е информирало административния орган относно обстоятелството, че е възстановено от него полученото парично обезщетение за безработица от 23.03.2017 г. до 22.11.2017 г. в размер на 2572,08 лева, като е поискал информацията относно сумата, която дължи за неоснователно получената лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Предвид, че в жалбата не се съдържат възражения за незаконосъобразност на разпореждането за отмяна и отказ, а е направено искане за нова преценка на правото на пенсия, същата е приета като ново заявление за отпускане на пенсия.

С Разпореждане № [ЕГН]/1 от 03.09.2021 г. на длъжностното лице по ПО обжалвано в настоящото производство е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68. ал. 1, 2 от КСО, считано от 26.08.2021 г. - дата на подаденото от лицето заявление за нова преценка при навършена възраст 65 години и 11 месеца и осигурителен стаж 39 години 10 месеца и 12 дни към тази дата.

Срещу Разпореждане № [ЕГН]/1 от 03.09.2021 г. Х. Б. М. е подал жалба с вх. № 1012-21-1571/20.10.2021 г., касаеща неправилно определената начална дата на пенсията, тъй като е мотивирана с грешно тълкуване на приложимата в случая нормативна уредба по социално осигуряване относно придобиване и упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

В резултат е постановено оспореното Решение № 2153-21-305/16.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. град, с което жалбата е оставена без уважение, а разпореждането е потвърдено като правилно и законосъобразно.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 60 -ти състав направи следните правни изводи:

Видно от данните по делото Решение № 2153-21- 305/16.12.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град на директор на ТП на НОИ е връчено на неговия адресат чрез

пощенския оператор (л. 134) на 04.01.2022 г., а жалбата депозирана до съда е от 17.01.2022 г. Съдът констатира, че същата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал. 2 от КСО съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

По делото липсва спор по фактите, същият е относно приложението на материалния закон. Касае се за правен спор относно законосъобразността на решението на директора на ТП на НОИ - С. град и се свежда до това правилно и законосъобразно ли е определена началната дата на отпускане на пенсията за осигурителен стаж и възраст.

Безспорно по делото е, че Х. Б. М. е придобил право на пенсия по чл. 68, ал. 1, 2 от КСО към дата 19.07.2020 г.

Съгласно чл. 68, ал. 1 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършена възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща година както следва:

1. до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. - с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст;
2. до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г. - с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст.

Съгласно чл. 68, ал. 2 от КСО от 31 декември 2016 г. осигурителният стаж по ал. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете.

Правопораждащ за правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 1, 2 от КСО за Х. Б. М. е определящ момента, в който са налице предпоставките изискуема възраст и изискуем стаж.

Съгласно чл. 68, ал. 1, 2 от КСО във връзка с чл. 15, ал. 1, т. 5 от НПОС за 2020 г. мъжете придобиват право на пенсия при навършена възраст 64 години и 03 месеца и

осигурителен стаж 38 години и 10 месеца.

Правната уредба, регламентираща определянето на началната дата на отпускане на пенсиите се съдържа в разпоредбите на чл. 94 от КСО. По силата на ал. 1 на посочената норма пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението е необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Цитираният текст на чл. 94. ал. 1 от КСО, съдържащ общото правило за началната дата на пенсиите, предвижда две хипотези за определянето ѝ:

Първата хипотеза предпоставя спазване на двумесечния срок, считано от датата на придобиване на правото на пенсия, в който срок лицето следва да подаде заявление и да представи с него изискуемите документи за преценката на претендираното право.

Втората хипотеза включва случаите, когато двумесечният срок от датата на пораждане на правото на пенсия е пропуснат, независимо от причините, които са правноирелевантни, и заявлението с необходимите документи е подадено след изтичането на този определен в чл. 94, ал. 1 от КСО срок. В този случай пенсията се отпуска от датата на подаване на документите пред компетентните пенсионни органи в ТП на НОИ.

Разпоредбата на чл. 94 от КСО е императивна и тъй като административният пенсионен орган действа в условията на обвързана компетентност, е длъжен да се съобразява с нормативните актове и да ги прилага съобразно точния смисъл, който е вложил законодателят, без да има възможност за отклоняване от съдържанието на нормативните разпоредби.

Цитираните норми императивно регламентируют възможните дати за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, какъвто е настоящият случай: датата на придобиване на правото, съответно датата на подаване на заявлението за пенсиониране.

При придобито право на исканата пенсия, от правно значение за датата на отпускането на пенсията се явява датата на подаване на заявлението за пенсиониране, което в определени случаи не кореспондира с житейската справедливост. Както бе посочено, ако заявлението е подадено в 2-месечен срок от датата на придобиване на правото, пенсията се отпуска от датата на придобиване на правото, а ако заявлението е подадено след изтичането на този 2-месечен преклузивен срок, пенсията се отпуска от датата на подаденото заявление /арг. чл. 94, ал. 1 от КСО/.

В конкретния случай 2-месечният срок по чл. 94, ал. 1 от КСО, броим от датата на придобиване на правото - 19.07.2020 г., изтича на 19.09.2020 г.. каквато преценка е направена по повод на заявлението на жалбоподателя от 26.08.2021 г. Доколкото

новото заявление за пенсиониране обективизирано в жалба вх. № 2175-21-953/26.08.2021 г. е подадено на 26.08.2021 г., което е елед изтичането на коментирания преклузивен срок е приложима втората хипотеза за отпускане на пенсията от датата на подаване на заявлението за пенсиониране.

Упражняването на правото на пенсия зависи изцяло от волята на лицето, тъй като правото на пенсия и в тази връзка липсата на подадено заявление за отпускане на пенсия в 2-месечния срок, указан в чл. 94, ал. 1 от КСО, независимо от причините за това, води като правна последица отпускане на пенсията от датата на подаденото заявление за отпускането ѝ.

Неоснователна е претенцията на жалбоподателят, че пенсионният орган е трябва да извърши пълна и комплексна проверка при разглеждане на заявлението за отпускане на пенсията и да провери дали са налице данни за осигуряване от някой от осигурителите, при които заявителят е полагал труд въз основа на трудово правоотношение, които не са заличени. Длъжностното лице по пенсионно осигуряване не е контролен орган на НОИ, видно от разпоредбата на чл. 107, ал. 2 от КСО, за да извършва проверки и ревизии.

По смисъла на чл. 99, ал. 1. т. 1 от КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което възложено ръководството на пенсионното осигуряване в ТП на НОИ, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на ТП на НОИ.

Характерно за публичноправните отношения, към които спадат отношенията по обществено осигуряване, е че методът на правно регулиране е властническият. В тези правоотношения субектите не са равнопоставени, както в гражданското право, а се намират в отношение на власт и подчинение. Лицата имат правата, които законодателството изрично им предоставя. Длъжностните лица не могат да определят свободно, по собствена преценка актовете и действията си, а са обвързани с предоставените им от закона правомощия,

В случая ръководителят по пенсионно осигуряване действа в условията на обвързана компетентност, което означава, че е задължен стриктно да спазва императивните разпоредби на закона при преценка на представените документи.

Съгласно чл. 40, ал. 1 и ал. 3 от НПОС, осигурителния стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4. т. 1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя въз основа на разплащателните ведомости и други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че длъжностното лице, което е приело документите за пенсиониране е имало задължението да провери документите. Напротив, предвид удостоверителния им характер и като редовни от външна страна за длъжностното лице съществува задължение да го зачете.

Неоснователно се претендира и че пенсионният орган не е упражнил контрол при отпускането на пенсията. По силата на чл. 40, ал. 3 от АПК административният орган

преценява доказателствената сила на документа, в който има зачерквания, изтривания, добавки между редовете и други външни недостатъци, с оглед на всички обстоятелства и факти, събрани в хода на производството. В случая посочените недостатъци от външна страна на документите липсват, което изключва необходимостта пенсионният орган изрично да проверява депозираните пред него документи.

В настоящия случай, оспореното Решение № 2153-21-305/16.12.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С. град, както и потвърденото е него Разпореждане № [ЕГН]/03.09.2021 г. на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ са правилни и законосъобразни и не страдат от нито един от изброените в чл. 146 от АПК пороци.

На първо място, оспореното Разпореждане № [ЕГН] от 03.09.2021 г. отговаря в пълнота на изискванията на чл. 59 от АПК и съдържа всички изискуеми елементи съгласно нормата. Същото е в писмена форма и в него са определени всички елементи, касаещи правно основание за получаване на пенсия за ОСВ - правното основание за издаването му, фактическите основания, посочено е длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионно осигуряване по смисъла на чл. 98, ал. 1, т. 1 и ал. 2, и чл. 99, ал. 1 от КСО - длъжностното лице А. В. - началник на сектор „Отпускане на пенсии - трети“, на която с изрична заповед № 1015-21-247/04.12.2018 г., цитирана в акта, е възложено да издава разпореждания за отпускане на пенсии.

С оглед гореизложеното и поради липса на пороци, водещи до незаконосъобразност на оспорения акт, жалбата - като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

Съобразно изхода от спора и на основание чл.143, ал. 4 от АПК на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева съобразно разпоредбите на чл.78, ал.8 от ГПК, чл.37 от ЗПП и чл.24 от НЗПП.С оглед на обстоятелството, че искането за разноски за присъждане на юрисконсултско възнаграждение основателно.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София град, Трето отделение, 60 -ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Б. М., от [населено място], чрез адвокат С. П. срещу Решение № 2153-21- 305/16.12.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалбата й с вх. № 1012-21-15 от

20.10.2021 г. срещу Разпореждане № [ЕГН]/1 от 03.09.2021 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

ОСЪЖДА Х. Б. М. с ЕГН: [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ – С.-град направените по делото разноси в размер на 150 /сто и петдесет/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението на страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: